

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adjuk.
Szerkesztőség: Wekerle-ter 67l.

Felolós szerkesztő:
Bíró Pál.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-ter 50
Hirdetéseket a legutóbbabban árban közölünk.

Vármegye és közigazgatás.

Irtá: Wlozomány Ödön.

IV.

Budka. 1900. július hó.

Azt, hogy az eljárás egyszerűsítésével a munkaerő apasztása is elérhető leend, Dókus Gyula t. barátom nem hiszi. Én azonban azon hitben vagyok, hogy ő valamint a mai szükségletre nézve tévedésben van, ugy nemkülönben téved azon feltevésében is, hogy a közig. eljárás egyszerűsítésével és decentralizálásával, munkaerő nem lesz megtakarítható. — De kívánatos is, hogy tévedésben legyen, mert ha a bürokratikus forgalom és munkaszaporodás oly arányokban haladna tovább, mint amint az utóbbi 10 esztendő mutat: és ha annyi munkaerő szaporodás válnék szükségessé a fogalmi szakban, mint amennyi a mondott 10 év alatt, csak Zemplén vármegyében is — mérsékelte tempóban bár — mégis alkalmaztatott; gőzerővel haladnánk oda, ahol a nemzet értelmisége bürokratia és a hadsereg gépezetében teljesen felhasználva, csak mint emésztő súly nehezedik a dolgozó, a produktív osztály vállaira és a már most is alig elviselhető terhek alatt, még inkább görnyedve, gyors tempóban sietnek a koldusbot és a szolgasság felé.

Véleményem az, hogy az általános reform előtt nem szabad hivatalok szaporítására gondolnunk. — A reformnak pedig az legyen a főcélja, hogy egyszerűsítsük és apasszuk a munkát, kevesbítsük a hivatalnokok számát, nehogy oda jussunk, ahol a községeknél ma állunk: hogy a személyi kiadások és járulékok, naponként, az igényekhez képest emlékedvén a pótdadók folytonos, lavinaszerű fokozódását idézik elő. Ha hirdetjük és követeljük a világbéke kultuszát, kívánjuk az általános leszerelést és elitéljük a háborút; álljuk újat a bürokratia terjedésének is, nehogy maga alá temesse vagyonunkat, intézményeinket. — Szállítsuk le az írásbeli teendőket, itt is szereljünk le és önként apadni fog minden szükséglet. Javítsuk meg a községi-, helyi közigazgatást, hozzuk szerves összeköttetésbe az állami közigazgatással és apadni fognak a járási közigazgatás teendői is, különösen, ha az ambulatorius közvetlen eljárás életbe léptetjük.

E helyütt összefüggésben állónak tartom kijelenteni azt: hogy azon állásponthoz, hogy »Közigazgatásunk tarthatatlan« és hogy annak megszüntetése egyedül a mun-

kaerő szaporításától függ, ellenesetben az államgépezet kerekeli fenakadnak: túlzottan sötét.

Mert ha igaz lenne, összeegyeztethetetlen lenne azon jelentésekkel, amelyek a vármegyei közigazgatást mindenkor a legelőnyösebb színben tüntetik fel.

De a Dókus Gyula t. barátom felajdulása, a tények által sem indokolt. — Mert p. o. én, talán azért, mert az ügyek menetéről közvetlen értesüléssel nem bírhatok, a vmegyei közigazgatásnak mellékáigai (p. o. közegészségi, állategészségi, közművelődési, pénzügyi, és efféle ügyekben) hallok inkább panaszt, részben azért, mert nincs harmonia a szervezetben, részben, mert kevés az alkalmazottak száma; de a főszolgabírókat tudommal kevés vád illeti.

De még ha ok is lenne a megterhelhetés ellen panaszkodni, akkor sem oly nagy mérvben, mint azt az emlékirat teszi. Nem találok egészen elfogadható alapul a statisztikai számadatokat sem. Egyfelől nem azért, mert az elintézési számok az előadók által önkényesen is szaporíthatók és a munka sokaságára megbizhatatlanok és keveset bizonyítanak. — De másfelől azért sem, mert a számszerinti adatok apasztására alkalmas mód az is, amit Dókus Gyula barátom a jövőre nézve javaslatba tesz: hogy t. i. a rendeletek többszörösítése a statisztikai adatokhoz pedig a megfelelő iver községszerinti példányban adassanak ki a főszolgabíróknak, hogy ők azokat csak egyszerűen továbbbithassák a jegyzőkhöz. Elhibázott dolognak tartanám hogyha a vármegye a főjegyző t. barátomnak a 32-ik lapon a főszolgabírói járásokra és általában a hivatalos személyzet szaporítására vonatkozó ajánlatát elfogadná.

Van még egy dolog, amire reflektálni szükségesnek látom. — Dókus Gyula barátom a községeket 4 csoportba szeretné beosztani, meg is mondja, hogy miért, mert a mostani csoportba való beosztás, ami anyagi és szellemi viszonyainknak meg nem felel.

Szerintem, a jelenlegi beosztása a községeknek még alig változtatható, sem anyagi, sem szellemi tekintetben olyan változások nem látok, amelyek oly sok (4) osztályú megkülömböztetésekre alkalmas adhatnának. A községek életére azok osztályozását életbevágónak nem tartván, új megnevezések életbe léptetésével a fogalmakat zavarni nem tartanám szükségesnek. — A Dókus Gyula barátom által javaslatba hozott kisközségek cso-

portosításának tervezete, az én röpiratomban foglaltakkal egy alapgondolatból indulván ki, sajnánom, hogy t. barátom a consequentiát is el nem fogadta t. i. a közbírák intézményét. — Ezek lényeges alkatrészeit képezhetnék a helyi jó közigazgatásnak.

Hogy a járások decentralizáltassanak-é? vagy a megyevők, ha túl nagyok szétosztassanak-é? és vajlon a főszolgabírói hivatalok mily hatáskörrel és mennyi munkaerővel láttassanak el, a reformnál komoly megfontolás tárgyát képezend.

A járási főszolgabírói hivatalok szerző szerint 20—20 községre szervezhetnének és az emlékirat 48-ik lapján láthatólag ugyancsak nagy számú személyzettel.

Nem hiszem, hogy Magyarország ily nagy arányú berendezést elviselhetne. — Az orvosság, rosszabb lenne a betegségnél.

Megmondandó azonban, minden körülmények között, hogy a községi közbírák segítségével fenntarthatók-é a főszolgabírói központok akként, amiként ma léteznek. Esetleg pedig vármegyénként a szükséghez képest 1—2 expositurával szaporíthatók lennének, ahol főszolgabírói ranggal bíró alszolgabírák teljesítenék kisebb berendezéssel és kisebb hatáskörrel a főszolgabírói teendőket. Szerintem az alispáni hivatal kettős feladattal is bírna. Csekély teendők terhelnék azt, a vármegyei önkormányzat körül. Főteendője az állami közigazgatás vezetése. A dolgot én így contemplálom. — Az alispán leje a vármegyei közigazgatásnak. — A vármegye közgyűlésén helyettese a főispánnak. — A vármegyéhez érkezett ügyeket, a főispán távollétében átveszi és a vármegye iktatójába küldi. Helyettes elnöke a fegyelmi választmányának. — Elnöke a központi választmányának. — Elnöke a közigazgatási szakosztályoknak. A járásokban a felügyeleti és ezzel kapcsolatos jogokat gyakorolja. Az alispán az egyes (nem társas) intézkedés alá tartozó ügyekben, mint másodfokú közig. hatóság jár el. — A vagyon feletti bíróságnál, vagy ahol a törvény rendel a másodfokú bíráskodást, az alispán elnökléle alá rendelt szakosztályok teljesítik.

Az alispán csak elnöki teendőket teljesít. — A szűkebb közigazgatási ügyek előadója az alispán törv. helyettese, ezen kívül az alkalmazott jegyzők.

A helyettes az alispán akadályoztatása vagy az alispáni szék üresedése esetén, az elnöki teendőket is teljesíti.

Minden szakosztálynak van saját előadója. — A szakosztály üléséről, ha közig. ügyekben jár el, a jegyzőkönyvet az alispán által oda-rendelt jegyző veszi fel.

A szakosztály, amint fentebb láttuk a vármegyei önkormányzat hatáskörébe tartozó ügyekkel is foglalkozik. Ezeket a vármegyei főjegyző adja elő és határozatait ez fogalmazza, hitelesített és annak idején a vármegye elbírálása alá terjeszti.

Szerintem a gyámhatóság a központon megszüntetendő, amint ezt röpiratomban részletezem. — A közig. többi ágaiban az elsőfokú hatóság az illető brange (szak) főnöke.

A másodfokú bíróság az alispán elnökléle alatt működő szakosztály. Helyeslem az emlékiratban: a közig. bíróságra, — a fegyelmi ügyekre és a közig. bizottságra mondottakat. Osztom abbeli nézetét is, hogy ily nagyfontosságú ügyek, mint a vármegyei önkormányzat és a közigazgatási reform, lehetőleg széles mederben, a vármegyék által is megtárgyaltatván, mielőtt törvényjavaslat alakjában az országgyűlés elébe vitnének, valamint minden közig. törvény; a közig. terén gyakorlati tapasztalatokkal bíró szakfértaik itélkezése alá bocsájtassanak. — Szüksége mutatkozik ennek már csak azért is, mert sokszor vannak dolgok, amelyek csak akkor intézhetőek el helyesen és közmegnyugvásra, ha tere nyílik a kölcsönös vélemény cserének és esetleg kölcsönös kapacitációnak. Amely elől senkinek, aki a közügyet önzetlenül s igazán szolgálja, elzárkóznia nem szabad.

Tisztességes fegyverekkel.

(U) Ritkán jutunk abba a kellemes helyzetbe, hogy dícsérettel adózzunk a néppárti konyhából napvilágra kerülő dolgoknak, mert ritkán válik javára az országnak, amit ott kifőznek, mivelhogy a szakácsok minden ételnek sava-borsa mellé belekevernek több vagy kevesebb klerikális, felekezeti mérget. Mégis most, ha saját jószántából mondott volna le Molnár János apát ur, pápai prelátus, a néppárt volt elnöke, jelenleg pedig állítólagos közlegénye, a komáromi plébániáról, nem pedig a komáromi hívők ismételt sürgetésére és követelésére: szívesen mondanók rá, hogy Molnár apát igen helyesen eszelekedett. Ezt mondanók még annak a tudatában is, hogy Molnár János lemondásának célja az, hogy teljes erővel működhessek közre a néppárt által ígért új, vehemens akcióban.

Mert mi tulajdonképen az oka annak, hogy az országgyűlési pártok és az ország felvilágosodott gondolkodású közönsége olyan nagy averzióval viselkedik a néppárt iránt? A fő ok az, hogy a néppárt olyan magból kelt ki, amely

Végzetes szerencsétlenség. Végzetes szerencsétlenség történt Szerencsen a közel múlt napokban *Turóczi Lajos* mezőúr vizgázatlansága következtében. A dolog úgy történt, hogy *Turóczi Lajos* elment fegyverét tisztítani egy a város végén levő Kovács műhelybe, de a fegyverbe rozsdált töltést nem tudta sehogysem kivenni, elhatározta tehát, hogy kilövi, de így sem sikerült. Arra a gondolatra jött ezután, hogy útni fogja a töltést és így ki tudja venni, útját is rá egynehányat, de ezekben a fegyver elsült s a sörétek a Kovács műhely előtt jászodozó, *Tóth István* és *Kállai József* gyermekek testébe fúródtak és egyiket nyakán a másikat pedig lábán veszedelmes megsebesítették. A súlyosan sebesültet a lakásukon ápolják. Az eset után a tettes *Turóczi Lajos* azonnal jelentkezett a csendőrségnél, de szabadlábon hagyták. A község előjárósága tudunkal már elszedte egy izben a kerülőktől az 6 régi méri lési fegyverüket és revorvereket osztott ki közöttük. Csudálatos, hogy *Turóczi*nak még mindég volt ilyen okori fegyvere, és mert a süldő nyulak már jó nagyosokká, hát reperálni is kellett.

Művészeti nyak. *Füredi Károly*, a délvizsiki szubvencionális színházak és a zombori városi színház volt igazgatója, művészi körjáték tartva, egyelőre három előadásra Nagy-mihályba is ellátogatott. Az első előadás szombaton, e hó 11-én van a Barnai szálló nagytermében. A társulat primadonnája *F. Baris* Aranka. — *Krecsányi Ignác* az arádi színház volt kedvence, drámai művésznője pedig *Lurey* Edith, a színi akadémiát végzett legjelesebb fiatal tagja. A műsorban a 'New-York szépe', a 'Cleopatra' és 'Görög rabszolga' is szerepel, jelenleg a fővárosi színházak cassá darabjai.

Egyholt ember, akit kétszer temettek el. Miskolcon történt az alábbi eset. A bábonyi bér körül járók egy 60 éves ember hulláját akadtak. A hullát, miután személyazonosságát nem tudták megállapítani, eltemették a kath. szertartás szerint. A pap az utolsó imát mondta a koporsó fölött, a mikor megjelent *Wechsler Sámuel* miskolci lakos és elmondta, hogy sógora néhány nap óta eltűnt és erős a gyanúja, hogy most őt temették el. A leszógett koporsót nem lehetett fölbotanni, arckép pedig nem volt, s így csak a megmutatott ruhák után jelentette ki *Wechsler*, hogy az eltemetett tényleg az ő sógora. Majd *Stern Herman* is jelentkezett és a ruhákban felismerte öccse ruhát, mire a halottat a zsidókorházba szállították, a honnét másodszer, de már a zsidó vallás szertartásai szerint temették el.

Megölte a forró vizet. Nagyszalánzi tudósítónk egy kis gyermek különös haláláról ad hírt. *Báti Mária*, a ki sok gyermeknek az anyja, a napokban egy nagyfűzárban paszulyt főzött, hogy gyermekeinek, míg ő a mezőn dolgozik, legyen enni valója. A mikor megfőzt az étel, a konyhaközepe tette és kiment, hogy valami dolgát elvégezze. Azalatt a konyhában játszó gyerekek egyike *Ferenc* megölte a két éves *Lajost* és ez egyensúlyt vesztve fejjel a fazékba esett. A gyermek a súlyos égési sebekbe belehalt. Az anya ellen gondatlanság miatt vizsgálatot indítottak.

Szerencsétlenség a pályaudvaron. E hó 7-én borzasztó szerencsétlenség történt a miskolci pályaudvaron. Egy jómódú kereskedő egy véletlen folytán, a mint a személy vonatról lezárt, egy olyan sínparra talált lépni, a hol ugyanabban a pillanatban berobogó gyorsvonat elgázolta. A szerencsétlen áldozat *Neumann Samu* mező-csathi kereskedő, a ki e hó 7-én Budapestről hazautaztatban Miskolcon kiszállott a vonatból, hogy a nagy melegben egy pohár sörrrel lehűtse magát. *Neumann* nem a rendes oldalon szállott le, hanem ott, a hol egy olyan sínpar volt, melyen ugyanakkor a gyorsvonatnak kellett berobogni. Abban a pillanatban, mikor a vasúti kocsi lépcsőjéről leszállt, észrevette a gyorsvonatot, de már késő volt. A szerencsétlen embert halálukkal szállították a miskolci kór-

házba. A szerencsétlenl járt embert felesége és hat gyermeke siratja.

A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület e hó 28-án délelőtti 10 órakor Zólyom szabad királyi városban tartja meg XVIII-ik rendes közgyűlést, a melyre az egyesület összes alapító, örökös, rendes és partoló tagjait meghívja. A kereskedelemügyi miniszter az előnkség felirati kérelmére, mindezeknek az egyesületi tagoknak, akik a közgyűlésen résztvenni kívánának gyorsvonatokra is érvényes kedvezményes vasúti jegyeket engedélyezett. E kedvezmény szerint az egyesület tagjai, a magyar államvasutak által kiadandó igazolványok mellett: III. osztályú gyorsvonati jeggyel a II. osztályon, II. osztályú gyorsvonati jeggyel pedig az I. osztályon utazhatnak Zólyomba.

Mindazokat az egyesületi tagokat, a kik ezen kedvezményes vasúti utazásra jogosító igazolványra, valamint a Zólyomban való elszállásolásra igényt tartanak és a közgyűlés után megtartandó díszbenedek (egy teríték ára 4 korona) résztvenni akarnak, felhívja az egyesület, hogy ezen kívánásaikat a F. M. K. E. közgyűlési rendszabályzatához (Zólyom, Városháza) e hó 20-ig bezáradólag bejelenteni sziveskedjenek. Későbbi bejelentések nem vétnek figyelembe. Közgyűlésének napirendje: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az ügyvezető alelnök beszámolója az egyesület 1899—1900. évi működéséről. 3. Az előnkség évi jelentése, az 1899. évi zárszámadás, az 1901. évi költségvetés és a vonatkozó határozati javaslatok. 4. A központi számvető megválasztása. 5. Esetleges indítványok, melyek az előnkségnek 8 nappal a közgyűlés előtt bejelentendek. (Alapszabályok 16. §.) 6. Az 1901. évi közgyűlés helyének meghatározása. 7. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésének megválasztása.

A sikkasztó postamester. Multi számunkban megírtuk azt a nagy sikkasztást, melyet *Roth J.* sebeskelemen postamester követett el. Ujjában illetékes helyről a következő értesüléseket kaptuk. Az elsikasztott összeget még nem lehet megállapítani véglegesen, mert a rováncsolás egyre tart, de az eddigi hiány már felülhaladja a 46.000 koronát. A sikkasztó éppen szabadságon volt, amikor pénztárviszsgálát kezdte tartani. Szabadságáról nem is tért vissza, az eddigi nyomozás pedig mindeddig nem vezetett eredményre, így valószínű, hogy Amerikába szökött ki. A sikkasztó hivatalnok ellen a szükséges büntető eljárás megindították.

MULATSÁGOK.

Nyári táncmultság. A sátoralj-ujhelyi ált. ipartestület e hó 19-én a Bock-féle kethelyiség fedett tanctermében zártkörű nyári táncmultságot rendez. Beléptidíj személy-jegy 1 korona, családijegy 2 korona.

A sátoralj-ujhelyi első ocarinatársulat e hó 15-én, a gyártelvi étteremben, különféle tréfas előadásokkal, előlévőszettel, légzőmőkkel felboacsátásával és az ocarina-társulat hangversenyével egybekötött nyári táncmultságot rendez. Az esti órákban kódfityolkák mutatnának be. Belépti díj személyenkint 1 korona, családijegy 2 kor. A tiszta jövedelem a társulat alapítókéjének gyarapítására fog fordítani. A multság délután 4 órakor kezdődik.

A Z.-Agárd és vidéke olvasókör egyesületi saját könyvtára javára e hó 14-én Z.-Agárdon, saját helyiségében, bíró *Sennyei Béla* egyleti elnök védnöksége alatt zártkörű hangverseny és táncmultsággal egybekötött *megnyitó ünnepséget* rendez. — Részletes műsor a hangverseny napján a pénztárnál kapható. A hangverseny kezdete este 8 órakor. A belépti jegy ára személyenkint 2 korona.

KÖZGAZDASÁG.

A Rézgálic hamisítása ellen. A földmívelési miniszter a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisítás-

sainak tilalmazásairól szóló 1895. évi XLVI. t. c. 1. §-ban nyert felhatalmazás alapján a közforgalomban levő rézgálicot miután azon cikkek közé sorolja, melyeknek hamisítása, valamint a hamisítottaknak forgalomba hozatala tilos és az említett t. cikk meghatározott határozmányai alá esik. Az idézett t. c. végrehajtása tekintetében 1896. évi július 9-én 38286. sz. a kiadott utasítás kiegészítésül tehát a kereskedelmi és a belügy-miniszterrel egyetértőleg a következőket rendelte 38183. számú körrendeletben: »Rézgálic elnevezés alatt csak oly gyártmány hozható forgalomba, mely a jegecréz beszámításával legalább 98 százalék tiszta jegeceréz-sulfátot tartalmaz a többi 2 százalékban pedig az elkerülhetetlen nedvesség tartalom mellett, legfeljebb csak annyi vasvegyület lehet, mely 0.5 százalék fémvasnak felel meg. Jelen rendelet keltőlét számított három hó múlva lép hatályba.

Egy újabb akció. Az Országos magyar gazdasági egyesület Bécis közsegélytanácsának azon rendszabály ellen, a melyben azt óhajtja behozni, hogy a bécsi piacra kerülő eladó állatok után a fogyasztási adót ne a vevő fizesse, hanem a felhajtó, vagyis a termelő fizesse, s pedig minden körülmények között, akár eladja azokat, akár nem, akcióit akar megindítani és megkereste a zempléni gazdasági egyesületet is, hogy az is a saját hatáskörében mozgalmat indítson meg. Ezen rendszabálynak a behozatala előtt kell minden gazdának, minden gazdasági egyesületnek sorompóba állni, mert ezen új intézkedés nagyon sérelmes lenne a gazdaközönségre és ellenkezik az eddigi régi szokásokkal. Földmívelési kormányunknak is lépéseket kellene tenni, hogy ezen tervbe vett megszorítás a bécsi vásárokon életbe ne léptetessék. Allítólag az osztrák gazdasági egyesületek e tekintetben már a szükséges lépéseket megtették, sőt a magyar kormánytól is közbenjártak, nagyobb súlyt fognak azonban ennek az ügynek kölcsönözni akkor, ha látják azt, hogy a magyar termelők is erőlyesen állást foglalnak ezen kérdésben. Célszerű lenne pl. a gazdaközönségnek Bécis közsegélytanácsát kényszerhelyzetbe hozni úgy, hogy ne rendelkezék a közlelmeléshez elegendő husmenynyiszeggel. Egyedül a magyar és osztrák gazdaközönségnek magatartásától és eljárásától függ ezen sérelmes és káros új intézkedés behozatalának megakadályozása. Tömörüljön tehát a gazdaközönség és kövessen el minden tőle kitelhetőt, hogy amugy is válsággal küzdő helyzetben ilyen intézkedések behozatala által ne rosszabbíttassék.

Ipar és kereskedelem.

A betegsegélyző-pénztárak reformja. A törvény alapján létesített betegsegélyző-pénztári szervezet viszonyainak között nem bizonyult jónak, amennyiben az erők teljes szétforgácsolására s ez viszont arra vezetett, hogy a pénztárak legnagyobb része nem tudja megvalósítani a kitűzött célokat. Betegsegélyző-pénztáraink legtöbbszörnek csekély a tagsági létszáma s ezért jövedelme is oly kevés, hogy abból a kezelési költségek fedezésére után a munkások segélyezésére már alig marad valami. A kereskedelmi miniszter rég ismeri ezeket a tarthatatlan állapotokat s ezért a munkásbiztosítás terén első sorban az 1891. évi XIV. törvények módosítását s a betegsegélyző-pénztárak újjászervezését tartotta szükségesnek. A miniszter alapos tanulmányok után a törvény módosítására nézve tervezet dolgoztatott ki s azt, mint előadói javaslatot, véleményezés végett a napokban küldötte szét az érdekelteket illetőknek. A javaslat gyökeres intézkedésekkel ugyan, de az eddigi szervezést megfoglyatása nélkül kíván a munkás-betegsegélyezés hiányain segíteni. A fősúlyt a kerületi betegsegélyző-pénztárakra, mint hivatalos szervezetre helyezi. E pénztárak külső igazgatását teendőit a községi előjáróságok hatáskörébe kívánja utalni,

szükségessé tartja a kerületi pénztárak kötelező szövetségének a megalakítását és a pénztárak ellenőrzését a szövetség feladatává teszi. A biztosítási kötelezettségét a mezőgazdasági és erdei termelés mellékiparágainak alkalmazott munkásokra, az ipartörvény által nem tartozó, de iparszerűleg üzött foglalkozások alkalmazottaira, a házi cseledekre és az államnal, törvényhatóságokkal és községekkel ideiglenes szolgálatban álló egyénekre is kiterjeszti. Az ipartestületi, gyári és vállalati, valamint a magánügyleti pénztárak közül csak azok tartja fenn, melyeknek állandóan legalább ezer tagjuk van s így életképeseknek bizonyulnak. A pénztári tagok járulékait a foglalkozás veszélyessége és a segélyezésnek terület szerinti költségéhez képest 2—3% között változó összegben állapítja meg és végül, hogy biztosítsa az alapos és minden irányra kiterjedő állami felügyeletet, a betegsegélyző-pénztárak és azok szövetsége fölé állami biztosítóhivatal felállítását tervezi. Ipari munkáskörökben kétségkívül megnyugvást fog kelteni a miniszter említett intézkedése. A javaslat melyreható, szakavatott intézkedésekkel biztosítani óhajtja azt, hogy a megbetegedett munkások ellátásánál a biztosító-pénztárak képesek legyenek minden jogos igényt kielégíteni.

Szerszámépítő-gyár Alsó-Mecenzőfő. A Gedeon J. és társa szerszámépítő-gyári cég értesít, hogy Alsó-Mecenzőfőn gyárt alapított és azt a mai kor igényeinek megfelelő gépekkel felszerelve, emelőgépek, furógépek, fúvók, kovács-tüzhelyek, esztergapadok, marógépek, szerszám- és vasmegmunkáló gépek gyártására rendezte be.

Miskolci kereskedelmi kongresszus. A szeptember 16. és 17-én Miskolcon tartandó harmadik orsz. kereskedő-kongresszusra úgy a kormány mint a kereskedelmi iparkamarák, valamint összes hazai kereskedő-társulato és ezek útján az egész magyar kereskedőosztály meghívattak. Már is számos jelentkeztek az ország különböző részeiből, bár a jelentkezési határidő csak augusztus 15-én jár le. A kongresszura utazók az összes vasutakon mérsékelt áron utazhatnak az előkészítő-bizottság által kiállított igazolvány alapján. Miskolc város kereskedőosztálya nagy előkészületeket tesz az odaérő vendégek fogadására. A kongresszus egyike lesz a legnépesebbeknek, mivel a magyar kereskedőosztály elveit és törekvéseit ezzel impozánsan fogja kinyilvánítani. A miskolci nagygyűlésen szóba jön a magyar kereskedők országos szervezete és egy fókérdés lesz a fogyasztási szövetkezetek ügye is.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

508—1900. V. sz.

Arverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvények 102. §) paragrafusában értelmezve ezenel közhírré teszi, hogy a sátoralj-ujhelyi kir. törvényszék 1900. évi 2584. számú végzése következtében **Oravecz Anna** javára **Sztankay Béla** ellen 80 korona s járulékaival 1900. évi márczius hó 25-én fogamatottól kielégítési végrehajtás útján felíllfogalt és 1400 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 1. tehát, 2 kocsit és 1 eszélőgőp nyilvános árverésen eladnának.

Mely árverésnek a tokaji kir. járáshírő-ség 1900. évi V. 97-4. számú végzése folytán 80 kor. tőkekezelés, ennek 1900. évi január hó 20. napjától járó 6 százalék kamata és pedig összesen 77 kor. 46 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig B.-Olasziban Sztankay Béla lakásán leendő eszközökre 1900. augusztus hó 16-án napjának d. u. 4 órája határfrőlőt kitűzött és ahhoz a vonni szándékozik oly megjelöléssel hivatalnok, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ban értelmezve közzépvétel esetén becsíron állul is el fognak adni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felíllfoglatná s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-ban értelmezve ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tokajban, 1900. évi aug. hó 1-én.

Faragó József,
kir. bír. végrehajtó.

2-3 iskolai tanuló

(fiu vagy leány)

teljes ellátást és gondos ápolást kaphat

őzv. Wolf Jakabné, Kaziney-utca, Kun ut házában.

3-4 iskolai tanuló (fiu vagy leány)

teljes ellátást és gondos ápolást kaphat

Bodnár Mariska a gymn. szomb. Zimmer-féle ház. Ugyanott hivatalnok urak jó házikosztót kaphatnak.

Alapítottott 1820-ban

A legalkalmasabb és legújtanóssabb bészerezi forrás szőnyegek, betor-
szóvak, csipke- és szővelőfüggők, lepedőknek nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME
BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.
hírnöves gyári nagy raktára. Örökös választék persze és emyrsna szőnyegekben.

Alttalanosan tudott dolog,
hogy a szépség előidéző, tökéletessé és fontartá-
sára a legkittünb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME
Ára: 2 kor., kis tégyel 1 kor., zeppen 30 fillér, pudor 1.20 kor.
Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész,
ARADON.
Kapható minden gyógyszerárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer
mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copalát ajánljak.
SANTAL EGGER az igen drága és tiszta kolumbini Santal olaj tartalma miatt igen hatásos
az ifjúság bántalmánál, miért az orvosok is rendelik.
Csak a törv. védett „Eggers” védjeggyel valódi.
Csak a törv. védett „Eggers” védjeggyel valódi.
Ára 3 korona — eredeti üvegkénál. — Védőlemez 3 korona 40 fillér előleges beküldése után
bérmentve küldi a
„NÁDOR gyógyszerár”, Budapest, VI., Váci-kört 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan
és nélkülözhetetlen
fogtisztító szer a

THYMOLO fog-kréme
1 tubus 60 fillér.
Mindenkül kapható.

KÖSZYVÉNYÉCSÜZ
egyedül biztos gyógyszer a híres
CSÜZ- és KÖSZYVÉNY-ÉTER.
Néhányzori leoldozás után kigyógyít minden csüsz, köszvény, reumabán-
talmat, fejfájást, szarvast, szagcsüsz, fofájást stb. Egy üveg 2 kor., postán
2 kor., 60 fillér előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedül készítő
STEINER MIHÁLY városi gyógyszerára TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ezereszer kipróbált, a legittünb betegségek gyógyító háza
gyógyszer a

Feller-féle **ELSA-FLUID**
Egy kitérlet és mindenki állandóan fogja használni
12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedül készítő
FELLER V. JENŐ gyógyszerész
STURICA, Fő-utca (via Csáktornya.)

legfinomabb egészségi egyiptomi
SZIVARKA-HÜVELY
100 drb. 36 fillér. 2000 drb. 7 kor. 5000 drb. 13 kor.
postán bérmentve küld:
ENGEL LAJOS SZEGED.

Óvakodjunk
erőtelken
szűz
toktöl

Brady-féle **MARIACELI GIOMORISZEPKÉ**
200 év óta elismert
kittünb hatású, gombabajokból,
elvágytalanságnál, nehéz emésztés stb. ellen.
Kis üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. — Kapható minden
gyógyszerárban. — Képpelni ábrázolt
BRADY KIRÁLY
„Magyar Király” gyógyszerára
Bécs, I., Fleischmarkt 1., honnan 3 kis üveg 2.40 kor.
-vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldetik.

Orvosilag ajánlott legrégibb
báziész a rozs emésztés Geseze
következményei ellen.
Nem szabóna hiányoznia
egy háztartásban sem.
Csak akkor valódi, ha minden
doboz fedőjén a „PSEHOFER J.”
név végre látszik látható.

PSEHOFER J.
vértisztító
labdacsei.

A ki az előtti iskolákat nem végezte,
az is lehet egyesés önkéntes. — A ki
már szeren állt előt, alkémet. Szűz
és kitérlet. — Prospektus ingyen küldi

LIENHIAU ALBERT
a katonai elők. tanf. igazg. Debreczenben.
Tanbiztoság: eddigi Öregesztés I. m. kir.
honvédi ezredes ny. és Magyar A. cs.
és kir. őrnagy ny. Feljegyzés: a nm. val-
dós és köcsök. m. kir. minisr megbí-
zásból a tank. kir. főjegyzető.

Budapest legújabb látványossága a
BELVÁROSI KÁROKHÁZ
IV., Kigyó-tér 2. (Klotild főhercegnő
palotáj.)
Tűbizt. találkozó helye. ✦ Kéts: STEUER SÁNDOR.

26 ÉV ÓTA,
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGVAK BESZERZÉSI
FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN
BUDAPEST
ANDRÁSSY-UT 23.
ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE

Vitékiek kedvencei találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős elcsérangó étterem.
Budapest, VI. Andrásy-ut 39.
Kittünb magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a
világhírű „Pechorrbrau” egyedül kitérés.

Simon Pál jó hírnevű
PÁRIS szállódaja
Budapest, Váci-kört 25.
100 szoba 1 fruttól feljebb kitérlettel együtt. Fű-
dők, elegáns kávéház, étterem, sörcsarnok a házban. Vilá-
mos vasuti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat
legszűzibb és legújtanóssabb ékszereket
ÁBSZLETTFEZTÉSRE
szigorúan szabott órákon szállítja Magyarország e nemben
első és legnagyobb üzlete

BRAUSWETTER JÁNOS kronóméter-órász
SZEGEDEN.
Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

WORMY
PHOTOGRAPHIC
Képek készítése és eladás.

FRATELLI DEISINGER
küld
Fiuméből vagy Triestéből
5 kgr. Cuba kávé, válogatott. . . 15 kor. 66 fill.
5 . Ceylon gyöngykávé . . . 17 . 15 .
elvámlva és bérmentve.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

GOLIÁT MALÁTA SÖR
Kiváló üdítő ital és gyögyezőokra is szolgát.
AJÁNLÁK: Dr. Korányi és Dr. Káthy egyetemi tanár urak ideg-
bajoknál, vérérgényegnél, emésztési zavaraknál, gyöngeségüknél stb.
Gyár és megrendelési hely:
KÖBÁNYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBÁNYA.

Continental
Goodegal company
Pörbör, Sherry, Melaga, Madeira,
Marsala, Chablis,
Rajna- és Mosel-borok.
Kaphatók minden jobb fűszer- és
cseszegek-kerekedésekben, szűzök,
kávéházak és éttermekben.

BENZIN-MOTOROK
LOKOMOBILOK
és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra
OSERS és BAUER gyárából
a legjobbak és legfinomabbok a foltozó szerkezetek között.
Vezérképviselet és raktár: **DÉNES B.**
Budapest, VI., Váci-kört 61.
Képes árjegyzék ingyen.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hővívű gyógy-
fürdő, páratlan gázfűrdővel leg-
modernebb lezafürdőkkel, pom-
pás ártányvív uszodákkal, ké-
s kádfürdőkkel, — 200 kényel-
mos lakószobával. — Prospektus
kitérletre ingyen és bérmentve.

STABADALMAK ÉRTÉKESÍTŐ
VÁLLALAT
BUDAPEST 62.
HERZSEBET KÖRÜT
Feltévesztés
eljárásul.

Ha őszül a hajsz
használja a kittünb **HAIR-GENERATOR**, mely nem fest, ha-
nem a haj eredeti színt adja vissza. Üveg 2 korona. Bérmentve
2 kor. 80 fillér, ZOLTAN GYULA udvari szállító gyógyszerárban
Budapestben, V., Nagykorona-utca 23. Szarvaskör-tér varázsa.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség ellen gyors és kittünb
eredeménnyel használhatók az
EGGER-féle MELLPASZTILLÁK
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban és a fűraktárban:
Budapest, VI., Váci-kört 17.

100.000
sorsjegy.
50.000
nyeremény.
Mindan nyertesek
sorsjegy meg.

A jelenkor legnagyobb nyereséi esélyű
sorsjátéka a st. kir. szab.
ÖSZTÁLYSORSJÁTEK.
Megrendölések intézendők:
GAEDICKE A. BUDAPEST
IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta
egy húzó.
Tervezet ingyen
és bérmentve.
Ügynökök
kerestének.

ALTTALANOS TUDOSÍTÓ
Hirdetési osztály (Budapest, VII., Erzsébet-kört 33.)
Tulajdonos: LEOPOLD SVILA szerkesztő.

Vérőgyógyítás — Remopatia
legújabb és legújtanóssabb
kezelés az orvosi népszerűség.

Dr. KOVACS J. egyet. orvos.
rendél. intézkedésben, Budapest, V. Váci-kört 18.

Legújtanóssabb és legbiztosabb
gyógyászati négy és nyolcsz
betegségekben. Eredeménnyel
bámulatosan tegező
egy bet-mint a külföldön! Sikeres
gyógyít számlalaz
oly esetben is, mik r a modern orvosi tudomány már le-
számlolt a beteg életével.

Hirdetéseket, reklámokat legújtanóssabban
közzölhet az
összes bel- és külföldi lapokban az

Szak-szeretemen, pontosan és lelkiismeretes
eszközöketek az összes megbízások.
Köszönettel.